

«سر آمد» تحلیل می‌دهد؛

راز پایداری جزیره خارگ

گروه تحلیل – الناز بلوری فرد – از روزی که بطلمیوس نام «تایبانا» و «سوف‌ها» را بر قلم نشاند و جزیره خارگ را چون نگینی در قلب خلیج فارس مستند کرد، تا سالیان بعد که دریاسالاران و جهان‌گردان اروپایی از گودینپهوی پر تنگالی و ژان دی‌تیونو تا ننبور، هود، کیل و هرتسفلد در تلاش برای فهم راز پایداری افسانه‌ای آن بودند؛ خارگ، این مرجان جاودانه و درّیتیم ایران، همواره استوار ماند؛ پررمز، زیبا و البته بسیار رشک‌برانگیز در نگاه سیاست و اقتصاد.

لقب «اُمّ‌الْبَائین» به معنای «مادر دریانوردان» که عرب‌ها سالیان پیش به خارگ داده‌اند، یکی از بهترین توصیف‌ها از ذات این جزیره است. جایی که از آب و آذوقه تا راهنمایی و پناه، همه را برای کشتی‌ها و مردان دریا فراهم می‌کرد؛ همچون مادری که فرزندانش را از خطر دور نگه می‌دارد.

با آغاز استخراج و بهره‌برداری صنعتی از نفت، جزیره خارگ، جایگاهی کاملاً نو در سساختار انرژی ایران یافت. موقعیت جغرافیایی آن؛ واقع در مسیر ایمن، نسبتاً عمیق و قابل کشتیرانی در خلیج فارس، باعث شد که از دهه ۱۹۶۰ میلادی به یکی از مهم‌ترین پایانه‌های صادرات نفت خام منطقه تبدیل شود و از دل این جزیره، طلای سباه، رهسپار اقیانوس شد.

زیرساخت‌هایی مانند اسکله‌های پهلوگیری، نفتکش‌های اقیانوس پیما، مخازن عظیم ذخیره‌سازی و خطوط لوله انتقال ساحلی و زیرآبی، خارگ را به مرکز لجستیکی کلیدی در زنجیره تولید، ذخیره‌سازی و صادرات نفت بدل کرد.

این مجموعه سبب شد که سهم قابل توجهی از صادرات انرژی ایران طی چند دهه از همین جزیره انجام گیرد و خارگ در تحلیل‌های ژئومورفولوژیک و اقتصادی به‌عنوان «گره حیاتی شبکه نفتی جنوب» شناخته شود.

تمام سالهای جنگ، راهی جنوب کشور شدند تا دوشادوش ناخدایان دریادل و دریابانان شجاع و قهرمان که بر عرشه دل، حافظِ وطن بودند، از آب و خاک دفاع کنند.

این همه، فصل‌های رفیع کتاب پاسداری و نگهدیانی‌اند و استمرار آن، بخشی از حافظه جمعی ایرانی‌ها و به صورت ویژه مردمان جنوب است؛ حافظه‌ای که با موج‌ها زنده می‌ماند و با هر طلوع خورشید دوباره جان می‌گیرد.

هرچند جنوب ایران، اول و آخر دنیا و لنگرگاه امن تمام مسافران جهان و مجال گفتگوی فرهنگ‌ها و همنوایی‌های بسیاری است، اما گورستان‌هایی هم در دل خود دارد که حتی یک ایرانی در آنها نرفته است! غلط‌اندیشان بدانند که نگهدیانات دریا، حاضرند!

مترجم کتاب‌های خروش تنگستان، ناگفته‌های جزیره خارک، خلیج فارس؛ عرب‌های هوله کرانه شبیکوه ایران

و اما راز پایداری این جزیره را نباید در صخره‌های مرجانی و سکوهای نفتی و مرواریدهای پاک و آثار باستانی آن جستجو کرد که اتفاقاً تمامی این داشته‌ها، دلیل طمع و تمنای گستاخانه‌گریبه‌های دست‌دراز، فرصت‌طلب و غارتگر است، بلکه راز پاستیگی آن، حضور با وجود و غیورانه مردمان سلحشور، کرانه‌نشینان و دریادلان شجاع و ایرانیان عاشق وطن در قامت نگهدیانات دریا است.

پایداری خارگ را باید در نگاه تنگسیری‌ها، در گام‌های دلواری‌ها، در مهرِ بی‌چشم‌داشت بندرریگی‌ها جُست؛ نه در عمق آب، که در عمق عشق! صفححات تاریخ غنی و غیرقابل انکار ما ایرانی‌ها، سرشار از مقاومت‌های مردمی در برابر قدرت‌های مداخله‌گر است.

از قیام میرمه‌نای بندرریگی در برابر استعمار هلندی‌ها، مبارزات ضد استعماری رئیس‌علی دلواری و دلاوری‌های دلیران تنگستان تا مقاومت‌های دریایی فرزندان برومند این سرزمین که از آذربایجان و تهران و کردستان تا جای جای ایران در

جزئیات طرح ۹ ماده‌ای مجلس برای مدیریت تنگه هرمز و اخذ عوارض از شناورها

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در طرح ۹ ماده‌ای برای مدیریت هوشمند تنگه هرمز، سازوکاری را بررسی و تدوین کرده‌اند تا بر اساس آن دولت با همکاری نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، خدماتی از قبیل راهنمایی ناوبری، بازرسی گذرگاه‌ها و شناورها، ارائه استاندارد زیست‌محیطی و ارزیابی رعایت آن، منع عبور یا توقیف شناورهای متخلف و ارائه گواهی تمکّن مالی جهت پرداخت جرایم تخلف احتمالی را به شناورهای عبوری از تنگه هرمز ارائه دهد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، نمایندگان مجلس شورای اسلامی طرحی برای مدیریت هوشمند تنگه هرمز تهیه کرده‌اند که هدف آن تقویت امنیت تنگه هرمز و اخذ عوارض ریالی از شناورهای عبوری از تنگه هرمز است. البته بر اساس این طرح شناورهای مرتبط با کشورهای متخاصم به جز مواردی که توسط شورای عالی امنیت ملی تأیید شده باشند و همچنین شناورهایی که در انجام تکالیف مرتبط با این قانون تخلف کرده‌اند، اجازه تردد از تنگه هرمز را نخواهند داشت.

متن اولیه طرح اقدام راهبردی صلح و توسعه پایدار منطقه خلیج فارس که در سامانه مجلس بارگذاری شده، به این شرح است:

ماده ۱- از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون، به منظور اطمینان از تأمین امنیت منطقه غرب آسیا، ایمنی ناوبری دریایی و حفاظت از محیط زیست محیط خلیج فارس، دولت با همکاری نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران موظف است خدماتی از قبیل راهنمایی ناوبری، بازرسی گذرگاه‌ها و شناورها، ارائه استاندارد زیست‌محیطی و ارزیابی رعایت آن، منع عبور یا توقیف شناورهای متخلف و ارائه گواهی تمکّن مالی جهت پرداخت جرایم تخلف احتمالی را به شناورهای عبوری از تنگه هرمز ارائه دهد. تبصره ۱- شناورهای مرتبط با کشورهای متخاصم به جز مواردی که توسط شورای عالی امنیت ملی تأیید شده باشند و همچنین شناورهایی که در انجام تکالیف مرتبط با این قانون تخلف کرده‌اند، اجازه تردد از تنگه هرمز را نخواهند داشت و نیروهای مسلح موظف هستند مانع از تردد کشتی مزبور شوند.

تبصره ۲- تعیین کشور یا کشورهای متخاصم در اجرای این قانون به پیشنهاد ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و با تصویب شورای عالی امنیت ملی انجام

خواهد شد.

ماده ۲- از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون، وزارت راه و شهرسازی موظف است نسبت به توسعه زیرساخت‌های حوزه خلیج فارس در بنادر و جزایر به منظور ارائه خدمات به شناورهای عبوری اعم از سوخت‌رسانی و خدمات انبارداری (بانکرینگ) اقدام نماید.

ماده ۳- دولت موظف است گواهی تمکّن مالی جهت پرداخت جریمه‌های مالی موضوع ماده (۱) این قانون را به شناورهای عبوری از تنگه هرمز ارائه دهد. ارائه گواهی فوق منوط به دارا بودن حساب ریالی متعلق به شرکت مالک شناور عبوری یا شرکت ارائه‌دهنده بیمه آن در

مؤسسات مالی و اعتباری ایرانی است.

تبصره- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با مشارکت بخش خصوصی، نسبت به تأسیس شرکت جدید به منظور ارائه خدمات موضوع این ماده و آغاز فعالیت آن اقدام نماید، به نحوی که حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، شرکت مذکور آغاز به کار کرده باشد. خدمات بیمه‌ای شناورهای عبوری از تنگه هرمز نیز توسط

می‌کنند، تخفیفاتی را بر اساس آیین‌نامه اجرایی این قانون در نظر بگیرد.

ماده ۶. دولت می‌تواند خدمات موضوع ماده ۱ و ۲ این قانون را با رعایت اصول ۷، ۱۲۵ و ۱۳۹ قانون اساسی با همکاری کشورهای ذی‌نفع غیرمتخاصم در تنگه هرمز از جمله عمان ارائه دهد. تأسیس شرکت موضوع تبصره ماده ۲ این قانون نیز می‌تواند با مشارکت کشورهای مذکور باشد.

ماده ۷. تازمان راه‌اندازی سازوکار اجرایی مواد ۱، ۲ و ۴ این قانون، تردد کليه شناورها از تنگه هرمز تنها با تأیید کتبی شورای عالی امنیت ملی ممکن خواهد بود.

ماده ۸. به منظور تقویت همبستگی کشورهای حوزه خلیج فارس و ارتقای صلح و توسعه پایدار منطقه‌ای، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است تا حداکثر ۱۰ روز پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، با همکاری وزارت امور خارجه نسبت به راه‌اندازی صندوق بازسازی و توسعه خلیج فارس اقدام نماید.

تبصره ۱- کشورهای غیرمتخاصم حوزه خلیج فارس می‌توانند نسبت به عضویت در صندوق اقدام نمایند.

تبصره ۲- منابع این صندوق با استفاده از غرامت‌های جنگی پرداختی به ایران و سایر کشورهای عضو و سرمایه‌گذاری سایر کشورها یا کلیه شرکت‌ها تأمین خواهد شد.

تبصره ۳- از منابع این صندوق به منظور بازسازی و توسعه ایران و سایر کشورهای عضو صندوق از جمله توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز برای اجرای این قانون استفاده خواهد شد.

ماده ۹. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است آیین‌نامه اجرایی این قانون را ظرف حداکثر ۷ روز پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون با همکاری نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران تدوین نماید و به تصویب هیأت وزیران برساند.»

به گزارش ایرنا، لازم به ذکر است پیش از این طرح اقدام راهبردی صلح و توسعه پایدار منطقه خلیج فارس در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی تصویب شد و کلیات و جزئیات آن هم باید به تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی رسیده و پس از آن شورای نگهبان نسبت به تصویب و تأیید آن اقدام کند تا به قانون تبدیل شده و توسط مجلس برای اجراء به دولت ابلاغ شود.

شنبه- ۱۵ فروردین ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۴۵۲

دریاپایه

بنادر

بازدیدمدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی از بندر امیرآباد لزوم تسریع در ارائه خدمات

شبانه‌روزی و تسهیل فرآیند ترخیص کالاهای مورد نیاز مردم از بندر امیرآباد

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی به منظور بررسی روند تخلیه و ترخیص کالاهای اساسی از بندر امیرآباد بازدید کرد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمد شکبئی نسب، معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی ضمن بازدید از بندر امیرآباد، از نزدیک در جریان فعالیت‌ها و اقدامات و پروژه‌های این بندر قرار گرفت.

در این بازدید محمد علی موسی‌پور گرگی‌مدیر کل بندر امیرآباد، گزارشی از عملکرد یک‌ساله بندر و اقدامات لازم به منظور تسریع در روند تخلیه و ترخیص کالاهای اساسی را تشریح کرد.

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی با اشاره به وضعیت کنونی کشور و تجاوز دشمن آمریکایی- صهیونی به خاک کشور عزیزمان، با اشاره به لزوم هماهنگی و همکاری بیش از پیش همه نهادها و دستگاه‌های اجرایی، بر تسریع در ارائه خدمات شبانه‌روزی و تسهیل فرآیند ترخیص کالاهای مورد نیاز مردم از بندر تأکید کرد.

با هرگونه تصرف و تخریب اراضی ساحلی بر خورد خواهد شد

رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری جاسک با اشاره به تداوم حضور نیروهای یگان حفاظت در سواحل مکران، از برخورد قاطع با هرگونه تصرف و تخریب اراضی ساحلی خبر داد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، رضوان مشتاق به مهر، اظهار کرد: نیروهای یگان حفاظت منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان جاسک، در شرایط کنونی نیز همچون پاسداران طبیعت، مأموریت صیانت از حریم ۶۰ متری دریا را در نوار ساحلی ۲۵۰ کیلومتری این شهرستان برعهده دارند.

وی با بیان اینکه این محدوده پس از حدود ۵۰ سال از تصویب قانون اراضی مستحذت و ساحلی به‌طور کامل تثبیت و اسناد مالکیت آن اخذ شده است، افزود: مأموران یگان حفاظت به‌صورت مستمر در سواحل مکران حضور دارند و اجازه هیچ‌گونه تجاوز، تصرف یا تخریب را به افراد سودجو و فرصت‌طلب نمی‌دهند. وی تصریح کرد: بسا هماهنگی و همکاری دستگاه قضایی شهرستان، هرگونه اقدام برای تصرف اراضی ملی و ساحلی در این ایام، بدون هیچ‌گونه مماشانی و بر اساس قانون پیگیری خواهد شد و متصرفان تارفع تصرف و اعمال مجازات قانونی تحت پیگرد قرار می‌گیرند.

نماینده ولی فقیه در نیروی دریایی سپاه: قدرت نیروی دریایی در دوران شهید تنگسیری به جهانبان ثابت شد

نماینده ولی فقیه در نیروی دریایی سپاه گفت: بی‌شک در تاریخ ایران نوشته می‌شود که در زمان دریابان شهید تنگسیری، تنگه هرمز به روی نامحرم‌ان بسته و قدرت نیروی دریایی جمهوری اسلامی به جهانبان ثابت شد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، عبدالحمید رئیسی در مراسم تشییع پیکر پاک و مطهر دریابان علیرضا تنگسیری در شهرستان آبادان اظهار کرد: شهید تنگسیری دوران جوانی خود را در دفاع مقدس گذراند و پایان حیات این شهید گرانقدر همان چیزی شد که آرزو داشت. وی افزود: شهید دریابان تنگسیری از معدود فرماندهانی بود که رهبر شهید از ایشان رضایت داشت و این بالاترین مدال افتخار بود که بر سینه او زده شد، شهید تنگسیری اقتدار و شجاعت ویژه‌ای داشت. نماینده ولی فقیه در نیروی دریایی سپاه پاسداران ادامه داد: نیروی دریایی در زمان خدمت این شهید گرانقدر، بلافاصله پس از مطالبه رهبر شهیدمان درباره دریا، فرمان ایشان را عملی کرد.

وی تصریح کرد: شهید دریابان تنگسیری دارای صفات متنوعی بود؛ این سرباز بزرگ کوچک‌ترین غروری از نظامی‌گری نداشت، او پدر نیروی دریایی بود و ما پدر مهربانی را از دست دادیم. وی بیان کرد: سردار شهید تنگسیری محبوب مجموعه نیروی دریایی سپاه بود؛ هر موفقیتی که مربوط به نیروی دریایی بود را به خدا نسبت می‌داد و امنیت را از بندر تا پاسبندر ایجاد کرد.

وی خاطرنشان کرد: سردار شهید تنگسیری امروز به آرامش رسیده؛ بیش از ۶۰ سال از عمر باعزت خود را وقف نظام و کشور کرد و پاداشش را با شهادت گرفت. وی گفت: دریابان تنگسیری خانواده خود را کم می‌دید و بیشتر وقتش را برای ایجاد امنیت کشور صرف می‌کرد؛ این شهید گرانقدر الگوی بزرگی برای مسئولان اجرایی کشور است.